

GRONINGER

ALGEMEEN

VOOR

STAD GRONINGEN

COURANT

DAGBLAD

DE

EN OMMELANDEN.

Deze Courant verschijnt geregeld tweemaal in de week, en wel op Dingsdag en Vrijdag. Van het gedrukte getal exemplaren wordt eenderde in de Stad Groningen en twee derde in de Ommelanden geleverd. De geabonneerden betalen voor een geheel vel 8 centen en voor een half vel 6½ cent. De prijs van het eerste kwartaal van dit jaar is f 2—08. Met den post verzonden wordende, zoo betaalt men 32½ centen per kwartaal daar boven. Onze geabonneerden te Winschoten ontvangen de Courant vrachtfrij voor f 9—00 in het jaar of f 4—50 in het half jaar. Bij den heer M. J. VINCERS, te Winschoten, is de Courant voor denzelfden prijs te bekomen en zal dezelve ook voortaan door hem, voor dien prijs, franko geleverd worden aan al de geabonneerden van de omliggende Gemeenten.

Gegadigden tot inhuring der Percelen GRASGEWASSEN op de STADS WALLEN, no. 7 en 8, zijnde de Wal om den Aa-dwinger, van het Horensche Diep tot aan Aa-poort, en de Wal om den Kraandwinger, van Aa-poort tot het Reiddiep, welke bij publieke verhuring, op den 27 Maart 1835, onverhuurd zijn gebleven, worden verwittigd, dat zij zich ter inhuring daarvan, hetzij voor beide percelen, hetzij voor een derzelve, met geslotene briefjes, vóór den 11 April 1835, ter Stads Kantore kunnen vervoegeu.

De KOMMISSIE van ONDERWIJS voor de Provincie Groningen vergadert op Woensdag, den 22 April 1835, des morgens te 8 uren precies, in het Provinciehuis, te Groningen. Die zich dan willen laten Examineren, moeten hunne Getuigschriften van Goed Gedrag, en een autentiek Afschrift van hunne Geboorte-Akte, vóór den 5 April, franko inzenden bij den Schoolopziener van hun Distrikt.

TH. VAN SWINDEREN,
Secretaris.

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL den 8 Maart.

Alles heeft hier thans een gunstig aanzien; *Mehemed-Ali* heeft zijne schatting betaald; de Engelsche vloot zal spoedig, op bevel van lord *Ponsonby*, wederom van Vurla vertrekken, en echter is de anders zoo vrolijke en welgemoede Sultan thans bijna nimmer opgeruimd, hoewel niemand stellig weet waarom. Sommigen beweren, dat de berigten uit Londen niet gunstig luiden, en dat men bij het Tory-ministerie meer verloren, dan gewonnen meent te hebben. Anderen gelooven, dat men zich te Parijs meer dan immer geneigd toont, *Mehemed-Ali* te begunstigen en hem reeds velerlei ondersteuning beloofd heeft. Welke van deze twee opgaven de ware is, is moeilijk te beslissen; misschien werken beide op het gemoed des Sultans. Als zeker wordt echter gemeld, dat een bode naar den Turkschen gevolmagtigde te Parijs is gezonden, om hem het bevel over te brengen, onverwijld zijnen post te verlaten. Deze maatregel heeft hier veel opziens gebaard en zal ook te Parijs indruk maken; want de terugroeping van dezen gezant, die op aandringen van den admiraal *Roussin* naar Parijs was gezonden, van den admiraal mitsgaders aan zijn Hof niet aangenaam zijn. Er hebben eenige bevorderingen bij het Turksche leger plaats gehad. Men zegt, dat de Sultan in de aanstaande maand een groot legerkamp in de nabijheid der hoofdstad wil doen oprigten. De werkzaamheden in het arsenaal worden onafgebroken voortgezet.

ITALIE.

ROME den 8 Maart.

In de kamers van den Paus brak dezer dagen, door nalatigheid der bedienden, brand uit, welke bijna het geheele Vatikaan met eene vernietiging bedreigde. Men is de vlammen gelukkig meester geworden; een gestreng onderzoek is bevolen, ten einde dergelijke ongelukken voor te komen.

De maarschalk *Marmont*, hertog van Ragusa, is alhier aangekomen; hij heeft belangrijke berigten over het Oosten medegebracht.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

WEENEN den 20 Maart.

De meeste met den post van heden uit Konstantinopel ontvangene brieven stemmen daarin overeen, dat het Engelsche eskader nog bij Vurla lag, doch maatregelen trof, om binnen kort naar Maltha terug te keeren. De indruk van angst en vrees, door het aan de Aziatische kust verschijnen eener zoo geduchte Engelsche zeemagt, was in Konstantinopel nog niet verdwenen; inzonderheid was de handelstand in schrik gebracht en stond schier alle verkeer naar buiten ganschelijk stil. De assurantie-premiën waren aanmerkelijk gestegen, en vele ter verzending bestemde ladingen werden terug gehouden. Ook was het geld, wegens de groote aanvraag, zeer in prijs gerezen en zoude nog hooger stijgen, indien de staat van onzekerheid nog langer moest voortduren. Men zegt, de regering doet op eene manschapslijst ter versterking der armee in Azië, en ter voltallige bemanning der vloot. Er hadden zich sedert eenige dagen verscheidene zeelieden aangemeld, die met tamelijk hoog handgeld waren in dienst genomen.

Van den 23sten. Heden had de plegtige optocht der Hongaarsche deputatie, die uit ongeveer 73 leden bestond, van de Hongaarsche Hofkanselierij naar den Keizerlijken burg plaats. Onze voornaamste Edellieden hadden omtrent vijftig rijtuigen tot derzelver beschikking gesteld. Z. M. de Keizer ontving de deputatie zeer minzaam en beantwoordde het door haar aangeboden adres in liefdevolle woorden.

Z. M. de Keizer houdt zich onvermoeid bezig met staatszaken. Vanden vroege morgen tot 12 of één uur des nachts werkt hij in zijn kabinet. Zijne eenige uitspanning is dagelijks eene korte wandeling op de wallen of door de stad.

In alle gezelschappen wordt gesproken van eene moorddaad door zekeren graaf *Frans Belezny* gepleegd. Deze was, wegens zijn aanhoudend slecht gedrag, door zijnen ouden broeder onder curatele gesteld. Hierover gebelgd, ging hij gewapend met drie geladene pistolen, elke met dubbelen loop, dezen opzoeken, en op diens weigering, om de curatele te doen opheffen, schoot hij hem eenen kogel in den buik, deszelfs achtgenooten eenen kogel in de borst en eenen aanwezigen bediende twee kogels in arm en buik. De bediende overleed den volgenden dag aan zijne wonden; voor het behoud der beide andere slagtofers heeft men nog niet alle hoop opgegeven. De moordenaar werd nog denzelfden dag in hechtenis genomen. Reeds vóór eenige jaren trof de familie *Belezny* eene soortgelijke ramp. Een jongere broeder van bovengenoemden moordenaar bracht zijnen eigen vader om en werd onthoofd, nadat de misdadiger vooraf de rechterhand was afgehouden. Dezelfde straf wordt door de Hongaarsche wetten ook tegen den broedermoord uitgesproken en verbeidt thans ook *Frans Belezny*, die tot een der aanzienlijkste geslachten van Hongarije behoort.

FRANKFORT den 27 Maart.

Berigten uit Weenen, van den 21 Maart, melden, dat er gezanten naar de onderscheidene Europese hoven zullen vertrekken met de kennisgeving van het overlijden van Keizer *Frans* en van de troonsbeklimming van Keizer *Ferdinand*, te weten: de generaal prins *Karel Lichtenstein* naar Petersburg; prins *Adolf Lichtenstein* naar Londen, prins *Alfred Schönburg* naar Parijs, prins *Adolf Schwarzenberg* naar Berlijn, de generaal graaf *Vincent Esterhazy* naar Dresden, Weimar, Kassel en Brussel, prins *Palfy* naar den Haag, de generaal graaf *Cercopiere* naar München, Stuttgart, Kalsruhe en Darmstadt, prins *Linsky* naar Parma en Turin, graaf *Stephan Zichy* naar Modena, Florence, Rome en Napels, graaf *Jozef Esterhazy* naar Koppenhage en Stockholm, de kolonel graaf *Schlick* naar de beide groot-hertoglijke hoven van Mecklenburg, en naar dat van Oldenburg.

Omtrent den inhoud van het Badensche antwoord aan het voorzittend kanton verneemt men nader, dat daarin erkend wordt, dat die Regering militaire maatregelen op de grenzen had genomen, ten gevolge der gegronde vrees voor een inval der in het noorden van Zwitserland vereenigde Deutsche uitgeweken. Die maatregelen waren dus niet tegen de Republiek gerigt, jegens welke men de welwillendste gevoelens koesterde; doch zij zoude aan hare naburen al deze onaangenaamheden kunnen besparen door eene onvoorwaardelijke en eenparige toetreding tot de verklaring, den 22 Julij 1834 van wege den Landdag

gedaan, waardoor op het Zwitsersche grondgebied alle pogingen zouden worden vrijdeld, om de rust van Duitschland te storen.

Dit antwoord is door het voorzittend kanton aan de overige kantonsregeringen toegezonden met uitnoodiging, om ten spoedigste hun gevoelen te doen kennen, of zij goedvinden, dat de briefwisseling met het Badensche Gouvernement zal worden voortgezet, en met verzoek, om in dat geval alle vereischte ophelderingen te geven omtrent de pogingen der handwerkslieden en de voorzorgen daartegen, door de verschillende besturen genomen.

Van den 23sten. Volgens brieven uit Rome, van den 17 Maart, scheen er thans minder dan ooit gedacht te worden aan het vertrek der Oostenrijksche en Fransche krijgslieden uit den Kerkelijken-Staat; de laatstgenoemde troepen hadden zelfs onlangs te Ancona eene groote menigte nieuwe krijgsbenodigdheden ontvangen.

Te Basel is onlangs een kabinetwerkersgezel, die bij eenen baas in de voorstad werkte, gevat, omdat hij oproerige geschriften en liederen poogde te verspreiden; men vond zijn valies daarmede opgevuld. De Baseler Courant spot met een door den *Zwabischen Mercurius* uit Brussel gegeven bericht, volgens hetwelk de krijgshaftige Belgische jeugd besloten had een vrijkorps te vormen, om Zwitserland te hulp te komen, en zegt, dat die jongelingschap, aangezien de weg door Frankrijk even min als door Duitschland voor haar open staat, er ongetwijfeld op rekt, met hulp harer *windbeutel* door de lucht naar Zwitserland te geraken.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN den 28 Maart.

In de zitting van het Lagerhuis van Vrijdag stelde de heer *Herries* voor, dat de Kamer thans in comité het budget voor oorlog zoude in beraadslaging nemen. Hij maakte de Kamer opmerkzaam op de gevaren, waarin de openbare dienst des lands gebragt werd door de voorstellen, welke de heeren *Hume* en *Ward* bij die gelegenheid hadden aangekondigd, de eerste, om het budget voor oorlog aan het onderzoek eener afzonderlijke commissie te onderwerpen, de andere, om alle beraadslaging deswege uit te stellen tot na de beslissing der motie van lord *John Russell* op aanstaanden Maandag. De heer *Herries* betoogde in het breede, hoe dringend noodzakelijk het was thans en onverwijld deze discussie aan te vangen, voornamelijk daar de op dit oogenblik ter beschikking der Regering staande middelen niet toereikende waren. In weerwil echter van deze gronden, deed de heer *Hume* zijn voorstel, hetwelk hij echter daarna weder inrok met aauzegging, dat hij aanstaanden Maandag met hetzelfde weder voor den dag zoude komen, en dat tegen dien dag sir *Robert Peel* voorbereid zoude zijn, om te verklaren, welken weg het Gouvernement te dezen opzichte voornemens is in te slaan. Ook de heer *Ward* trok zijn voorstel weder in, waarop dan ook de meeste der door de ministers aangevraagde sommen met eene groote meerderheid goedgestemd werden.

In die zelfde zitting verklaarde lord *Russell*, op eene aan hem gerigte vraag van den kanselier van den exchequer, dat, zonder zich juist aan de eigene woorden te bechten, of zonder zich te verbinden geene verandering in zijne motie te brengen, zijn stellig voornemen thans was, om op aanstaanden Maandag voor te stellen, dat het Lagerhuis in comité beraadslage: »over het doelmatige, om zoodanige opbrengsten der Iersche kerk, welke niet voor de geestelijke behoeften van de leden dezer kerk mogten noodig bevonden worden, tot het godsdienstig en zedelijk onderwijs van alle klassen van onderdanen aan te wenden.» Op de vraag van sir *R. Peel*, of de voorsteller, bijaldien het Lagerhuis eens zijn voorstel aannam, ook eenig praktisch plan tot de aanwending der kerkelijke inkomsten zoude overleggen, antwoordde lord *Russell*, dat hij zich niet verplicht achtte te antwoorden, maar dat hij, indien de Kamer tot het comité besloot, weten zoude hoe te handelen. Eene vraag van den heer *Finck*, of door »alle klassen» lord *Russell* ook bedoelde, dat de Roomsche-Katholijken met die gelden in het Roomsche-Katholieke geloof zouden worden onderwezen, is, naar het zeggen van den *Times*, onbeantwoord gebleven.

Berigten uit Para in Brazilië leveren nadere bijzonderheden van de aldaar voorgevallene bloedige revolutie, welke met groote wreedheden schijnt gepaard geweest te zijn. Te drie uren in den ochtend van den 7 Januarij deden omtrent 600 Indianen, die twee mijlen boven Para waren geland, en bij welken de Gouvernemente troepen zich gevoegd hadden, in de eerste plaats eenen aanval tegen het paleis, en bragten daar den President, benevens den militairen bevelhebber al dadelijk om het leven. Vervolgens haalden zij eenen gevangene uit den kerker en verklaarden hem President van Para. Het oproer duurde vierentwintig uren, gedurende welken tijd 80 Portugezen werden vermoord; velen zochten een wijkplaats in de woningen der vreemde kooplieden en ontgingen alzoo den dood. Eene reden voor deze omwenteling wordt niet opgegeven.

De dagbladen van New-York van den 2 dezer behelzen eene boodschap, den vorigen Donderdag door den President der Vereenigde Staten aan de beide Huizen van het Congres ingezonden, geleidende een rapport van den secretaris van Staat, en afschriften der briefwisseling tusschen de Amerikaansche en Fransche Regeringen, een brief van den heer *Serrurier* uitgezonderd, waarvan de mededeeling is verschoven tot men uit Parijs zal vernomen hebben, of sommige daarin vervatte uitdrukkingen al dan niet aan een bepaald besluit van het Fransche Gouvernement zijn toe te schrijven.

Uit de medegedeelde stukken blijkt, dat de President den heer *Livingston* gelast heeft Frankrijk te verlaten en naar de Vereenigde Staten terug te keeren, bijaldien de Fransche Kamers de nakoming van het bewuste traktaat mogten weigeren. Hij besluit zijne boodschap met het uiten der overtuiging, dat het Congres, na dus van den geheelen loop der zaken verwittigd te zijn, alles doen zal ter handhaving van 's Lands eer en regten, wat de omstandigheden vorderen.

Na de lezing dezer stukken deed de heer *Cambreleng*, uit naam van een groot aantal leden der commissie voor buitenlandsche zaken, het voorstel, dat het Congres besluiten zou tot de verklaring, dat het strijdig was met de eer der natie, de onderhandelingen over het traktaat verder voort te zetten; dat men op de uitvoering er van, als geratificeerd zijnde, moest aandringen, en zich voorbereiden op de gevolgen van eene vredebreuk met Frankrijk. Tot het aannemen dezer voorstellen werd besloten, en het rapport deswege op den 20 dezer bepaald, doch sedert uitgesteld, ten gevolge van uit Parijs ontvangene berigten.

Gisteren avond zijn nog nadere Amerikaansche tijdingen ontvangen, die vrij oorlogzuchtig luiden. Zoowel door het Gouvernement als door de handelaars werden voorzorgen, in geval van vredebreuk, genomen. De kooplieden van Boston zouden een schooner afzenden naar den Stillen Oceaan, ter waar-schuwing hunner schepen, om in eene neutrale haven binnen te loopen, en naar de Middellandsche Zee was een oorlogsschip bestemd, ter beveiliging der Amerikaansche koopvaarders. De Fransche ambassadeur, de heer *Serrurier*, was den 1 dezer, met zijn gezin, te Philadelphia aangekomen, en zou zich vermoedelijk naar Liverpool inschepen, daar de Fransche pakketboot voor hem en zijn talrijk gevolg te bekrompen was. De eerste gezantschaps-secretaris *Pageat* moest als chargé-d'affaires te Washington blijven. Bij het afzenden dezer berigten heerschte groote drukte bij de Amerikaansche marine.

FRANKRIJK.

PARIS den 28 Maart.

In de zitting der Kamer van heden is verslag op verzoekschriften gedaan;

een dertzelve begaert, dat de familie van *Napoleon* gemagtigd worde in Frankrijk te mogen wederkeeren; de Kamer besloot, alleenlijk wat de Moeder van *Napoleon* aangaat, het verzoekschrift naar den raad der ministers te verzenden, waarna de vergadering, wat de overige leden der familie betreft, overging tot de orde van den dag.

— Gisteren avond te acht uren zijn de beschuldigten van Lyon te Parijs aangekomen. De acht diligences, welke hen overvoerden, werden geëscorteed door detachementen lansiers, jagers en municipale gardes te voet en te paard. Tot dat de gevangenen in het Luxembourg voor hunne ontvangst in gereedheid zijn gebracht, zullen zij provisioneel in de conciergerie worden gehuisvest. Op het oogenblik dat de gevangenen uit de rijtuigen stapten, werd de Quai del'Horloge door troepen afgezet.

— Het bijeenbrengen der gevangenen heeft een' grooten stap voorwaarts gedaan, maar omtrent de registers en de verdedigers blijven de moeilijkheden nog altijd bestaan; men vergelijke slechts hieromtrent de beide onderstaande uittreksels:

» Sedert een paar dagen ontwaart men teekenen van moedeloosheid in het doctrinaire kabinet. De heer *Guizot* vooral schijnt vol zorgen en zijn verslagen uitzigt draagt de sporen van diepe droefenis; de reden hiervan is, dat een spijtig bericht de gerustheid van het ministerie en deszelfs vertrouwen op den gunstigen uitslag van het groote proces van April is komen verstoren. Dit bericht, hetwelk men gewenscht had verborgen te houden, omdat men er den invloed op de openbare meening van vreesde, is eindelijk toch begonnen uit te lekken en zich te verspreiden. Twee der registers in het groote regtszitting, twee leden van de Kamer der Pairs, zeer weinig tevreden met de rol, hun door de ministeriële verwantenheid opgelegd, hebben hun ontslag ingezonden, hetwelk evenwel niet is aangenomen geworden. Deze beide edele Pairs hebben, zegt men, zich vooral te beklagen gehad over de opdringen en al te gemeenzame handelwijze van den jeugdigen minister van binnenlandsche zaken, die hen op dien gemeenzamen toon, die hem eigen is, toegevoegd zou hebben: » Zegt eens, mijne beste vrienden! wij rekenen op u voor den grooten veldslag; het zal ons *Austerlitz* wezen." Het schijnt, dat de beste vrienden van den heer *Thiers* er zeer weinig mede verheerlijkt zijn geweest van of hem, of den heer *Guizot* tot luitenant te verstrekken, en dat zij, om een einde te maken aan de vriendschap en aanzien van den jeugdigen minister, het besluit genomen hebben, om van hun Pairschap af te zien. Men heeft zich gehaast hun afgezanten toe te zenden, om te trachten hen te verbidden, maar tot dus verre is alles te vergeefs geweest, en de beide demissionarissen hebben, om alle verdere vervolgingen te ontgaan, de partij gekozen van de hoofdstad te verlaten. Op het ontvangen van dit te leur stellend bericht zou de heer *Guizot* uitgeroepen hebben: » Er staat dan hier boven geschreven, dat die *kleine Thiers* onze zaken steeds zal bederven; zoo de afval in onze rangen begint te sluipen, zal ons *Austerlitz* niet anders wezen, dan ons *Waterloo*." Deze woorden van den doctrinaire minister, die bovendien uit ondervinding weet wat afval is, zijn van een ongunstig voorteken voor het groote proces van April, en verklaren genoegzaam de verslagenheid, die men heden onder de ministers en hunne aanhangers ziet heerschen. »

(Impartial.)

» De Parijssche balie, in overweging nemende, dat het niet minder onkiesch, dan laf voor een' advocaat zoude wezen, om zijne dienst met geweld aan een' staatsbeschuldigde op te dringen, dan om hem die zonder wettige reden te weigeren, heeft dezen morgen, na kennis genomen te hebben van den brief der gevangenen van St. Pelagie, besloten, aan de vorderingen van den Voorzitter van het Hof der Pairs niet te gehoorzamen.

» De batonnier van de orde en de raad van discipline zijn, zegt men, belast geworden het noodige te doen, tot handhaving van de regten van de balie tegen de aanmatigingen van de heeren *Pasquier* en *Felix Faure*. » (Bon Sens.)

— De liberalen verkondigen thans zoo wel als de monarchalen, dat de gen. raal *Mina* den 12den gewond is geworden. Zij verzekeren, dat al het geslacht, hetwelk de Carlisten in de nabijheid van Elisoondo hadden verborgen, gevonden is geworden. — Sedert het bericht, dat de generaal *Mina* den 20sten weder den terugtogt naar Pampeluna had aangenomen, heeft men van die zijde niets naders, ten aanzien van de wederzijdsche krijgsverrigtingen, gemeld.

De monarchalen verkondigen, dat, terwijl *Mina* het dorp Lecaroz heeft laten verbranden, en de inwoners, om den vijftien man, ter nederschieten, *Z.-Carreguy* het beleg heeft geslagen voor de versterkte kazerne van Echerry-Aranaz, en dat derzelver bezetting zich, na eene belegering van vier dagen, den 19den heeft overgegeven. Zij voegen er bij, dat deze troepen, bestaande uit 360 man van het regiment *Falladolid* en 20 artilleristen, grootendeels hebben verangd, in de geleerden der Carlisten te worden opgenomen. Zij melden verder, dat *Erazo*, met eene der Biscaysche brigaden en een paar bataljons uit Alava, eene tweede versterkte kazerne, niet ver van de vermeesterde, had omsingeld.

Van den 29sten. In het *Journal des Débats* leest men.

De heer *Dumon* heeft heden het rapport over de zaak der Vereenigde Staten uitgebragt. Dat rapport is in al deszelfs punten met eene zeldzame juistheid en klaarheid opgesteld, en het moet aan een' ieder' thans blijkbaar zijn, dat wij den V. S. eene schadeloosstelling schuldig zijn, verre weg meer dan 25 millioenen bedragende, zoodat men, deze kwestie voor 25 millioenen bijleggende, onze belangen noch verzuimd noch benadeeld zijn.

De eer en de waardigheid des lands zijn door de commissie niet vergeten; het Gouvernement moet niet betalen, dan wanneer het zal bewezen zijn, dat deze belangen in geenerlei opzigt zijn gekrenkt geworden; en het Gouvernement zal, dit vertrouwen wij, aan dit punt eene meest nauwgezette oplettendheid wijden.

Na het lezen van het rapport, zijn de debatten ontstaan over de voor het openen der discussie te bepalen dag. Begrijpende, dat de druk des handels, genoeg blijkbaar in den hoogen prijs der zee-assurantiën, zoodra mogelijk moest verlicht worden, heeft de Kamer het openen der discussie tegen den 6 of 7 April vastgesteld. Die zwaarwichtige beraadslagingen zullen, hopen wij, door den voortreffelijken arbeid van den heer *Dumon* bijzonder bekort en gemakkelijker gemaakt worden.

— De minister van binnenlandsche zaken heeft den 18 Februarij jl., in naam des Konings, aan eene zekere vrouw, gemeenlijk *mère Garnier* genaamd, eene gouden eemedaille toegezonden wegens het kloekmoedig en menschevriend gedrag, door haar, gedurende 42 jaren, bij het eerste regiment huzaren in deszelfs veelvuldige gevechten gehouden.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 30 Maart.

Gisteren is hier aangekomen Z. H. de prins *Palfy*, van wege Z. M. den Keizer van Oostenrijk belast met het overbrengen van het officiële bericht van het overlijden van Z. M. Keizer *Frans I*.

— Met den 1 der volgende maand zal Zr. Ms. lineschip *de Zeeuw*, onder bevel van den kapitein ter zee J. C. Rijk, buiten dienst worden gesteld; zijnde gemelde bevelhebber dezer dagen benoemd tot militaire kommandant van het Koninklijk instituut der marine te Medemblik, in plaats van wijlen den heer *Kreekel*. De officieren en verdere equipage van gemelden bodem zullen worden beschikt voor het fregat *de Maas*, hetwelk bestemd is, om met Z. K. H. Prins *Willem Frederik Hendrik* een' kruistogt naar de Westindiën te doen.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Maandag, den 31 Maart.

In deze zitting is, onder anderen, door den heer *van Dam van Isselt* een voorstel gedaan, strekkende tot het aanbieden van een adres aan den Koning, » om Z. M. te verzoeken eene commissie te benoemen, belast met de zorg tot het in overweging nemen van den nadeeligen staat van den landbouw, en het voordragen van middelen, om deszelfs geheelen ondergang te voorkomen. » — Dit voorstel, hetwelk zal worden gedrukt en rondgedeeld, is verzonden aan de afdelingen der maand Maart.

De commissie tot de verzoekschriften heeft, bij monde van onderscheiden harer leden, verslag gedaan op een groot aantal in hare handen gestelde stukken. Daarna is de vergadering gescheiden tot nadere bijeenroeping.

AMSTERDAM den 30 Maart.

Den 24 dezer is in de zaal van der Hollandschen schouwburg te Amsterdam, door een aantal toonkunstenaars en liefhebbers, een groot concert gegeven, ten voordeele van *Martinus van der Ham*, den bekenden redder van 11 schipbreukelingen. Dit concert heeft de aanzienlijke som van omstreeks f 1,800 opgebracht.

Van den 1 April. Het voor eenigen tijd te Leiden gebeurde met eenen student, als groen ingeschreven en als zoodanig, volgens oud studenten-gebruik, het voorwerp van de plagerijen zijner medestudenten, heeft tot allerlei overdreven geruchten aanleiding gegeven, welke wij echter gemeend hebben niet te moeten opnemen, alvorens ons van derzelver echtheid te hebben overtuigd. Men had gezegd, dat de nieuw-ingeschrevene student, ten gevolge van het hem aangedane leed, geheel krankzinnig geworden, volgens anderen, zelfs reeds bezweken was. De toedragt der zaak is deze. T., zoogenaamd groen student, werd

op de kamer van den student P. ontboden, om aldaar eenige den groenen gewoonlijk opgelegde diensten, als het schenken van thee, het opensnijden van boeken, enz. enz. te verrigten. Zich eenigzins onwillig daarbij hebbende be-toond, werd hij door P. in het bijzijn van een' of twee zijner vrienden eenigzins onzacht bij den kraag genomen, en had het ongeluk achterover met het hoofd tegen den muur te vallen. Door de hevigheid van den schok bewusteloos geworden, werd hij in eenen zorgelijken toestand naar zijne kamer gebracht, alwaar men werkelijk eenigen tijd voor zijn verstand beducht was, doch is men thans, naar wij vernemen, uit alle ongerustheid deswege geraakt.

Intusschen strekt het ons tot bijzonder genoegen te kunnen berichten, dat ook de Leidsche studenten *en corps* een bewijs gegeven hebben, dat zij het gedrag van den student P., de eerste oorzaak van dit ongelukkig voorval, ten hoogste afkeuren. In eene algemeene vergadering der te Leiden studerende jongelingschap heeft het *concilium supremum* den heer P. voor den tijd van één jaar en zes weken vervallen verklaard van alle zoogenaamde studentenregten, terwijl de achtingwaardige vader van den student T. in het gebeurde veeleer eene daad van jeugdige onbezonnenheid, dan eenig boos opzet ziende, verklaard heeft, het bij deze openlijke gispings der medestudenten van P. te laten berusten en de zaak niet verder door te zetten. Naar wij echter later vernomen hebben, heeft zich het openbaar ministerie van ambtswege de zaak aangeetrokken, en zal, zegt men, dezelve voor de Regthank te Leiden brengen.

VLISSINGEN den 28 Maart.

Van Antwerpen schrijft men, in dato 22 Maart: » Het koopvaardijship *de Sophia Dorothea*, kapt. *Stappers*, behoorende aan den heer *Jan Key*, reeder te dezer stede, is gelukkig te Singapore aangekomen. De artikelen, welke de lading uitmaken, verzekeren een zoo groot voordeel aan den uitruster, dat men met reden het vertrouwen mag koesteren, dat er meer schepen derwaarts zullen gezonden worden.

» De Belgische brik *Carolina*, behoorende aan den heer *Ceghen*, te Brussel, zal, voor rekening van het gouvernement, eene reis rondom de wereld verrigten, alle havens van de Stille Zuidzee bezoeken en de Sandwich-Eilanden aandoen. »

Dit alles meldt *l'Indépendant*. De bewoners van Singapore en de Sandwich-Eilanden zullen dus de kleuren van *van der Noot* leeren kennen. Zij zullen het volk bewonderen, dat hun nooit gehoorde handelsvoordeelen zal aanbieden. Men zegt zelfs, dat er eenige Brusselaars met de *Carolina* zullen vertrekken, om zich te Otaheiti te vestigen, en dat eiland eenen echt Belgischen naam, bij voorbeeld, *het eiland Onrust* of *het eiland van Verwarring* te geven. Hoe het ook zij, de onderneming is belangrijk, en de zonen der vrijheid leeren reeds *Cook's* reizen van buiten, zullen zich laten *tatoueren*, met een' ring door den neus loopen, en de natuurmenschen der Stille Zuidzee al de weldaden eener dramatische revolutie leeren kennen.

Toen de Fransche Republiek eenen ambassadeur aan *Tippo Saib* zond, en deze, *au nom du peuple*, tot dien stoutmoedigen Vorst sprak met die wonderige bombast, zoo eigen aan het volkje van 1792, werd de Jacobijn geantwoord, dat hij, *Tippo Saib*, geen' Koning kende, die zich *Peuple* noemde, en de slaaf met de roode muts binnen 24 uren moest kiezen zich in te schepen, of een hoofd korter aan zijn heer *Peuple* terug gezonden te worden. Wie weet, welke zonderlinge Vorsten er thans over de Stille Zuidzee-Eilanden heerschen: wie weet, of men de namen dier Brusselsche reizigers niet spoedig op de kolom van het martelaarsplein zal lezen.

Zoo zoekt een ieder zich op zijne wijze te vereeuwigen. Wat Singapore betreft, is het genoeg te weten, dat aldaar Engelsche etablissementen, Engelsche handelhuizen en Engelsche kantoren bestaan, en men weet, hoe gaarne de Engelsche fabrikanten hunne mededingers rijk maken, de Belgische fabrikanten hebben dit in het laatst van 1830 ondervonden.

UTRECHT den 30 Maart.

Den 26 dezer droeg de afstredende rector magnificus dezer hoogeschool, de hoogleeraar *Herm. Joh. Roijjaards*, zijne waardigheid over aan den hoogleeraar *mr. A. C. Holtius*, na het houden eener plegtige redevoering: *de Proavorum nostrorum pietate, in condenda tuendaque Belgii foederati Republica conspicua*, dat is: *over de godsdienstigheid onzer vaderen, blijkbaar in de vestiging en bescherming der Nederlandsche Republiek*; en het vermelden der verdere lotgevallen onzer hoogeschool.

Tevens werden de toegewezen eereprijsen en loffelijke getuigschriften met toepasselijke aanspraken uitgereikt aan de volgende heeren: in de Theologische faculteit de gouden eerepenning aan den heer *N. van Wijk*, kand. in de godgel. aan de Utrechtsche hoogeschool; in de Regtgeleerde faculteit, de gouden eerepenning aan den heer *Abr. de Pinto*, kandidaat in de regten aan de Leidsche hoogeschool, en een getuigschrift van loffelijke melding aan den heer *B. G. A. Pabst*, kand. in de regten aan de Utrechtsche hoogeschool; in de faculteit der Letteren, de gouden medaille aan den heer *W. R. van Hoëvell*, kand. in de godgel. aan de Groningsche hoogeschool, en een *accessit* aan den heer *C. J. van der Vlis*, kand. in de lett. en stud. in de godgel. aan de Utrechtsche hoogeschool; in de faculteit der Wis- en Natuurkunde, de gouden medaille aan den heer *J. L. van der Trappen*, kand. in de geneeskunde alhier.

Tot Secretaris van den akademischen Senaat voor het volgende jaar is benoemd de hoogleeraar *Herm. Joh. Roijjaards*, in plaats van den hoogleeraar *J. L. C. Schroeder van der Kolk*.

Deze akademische feestdag eindigde met eene serenade, des avonds door heeren studenten aan den senaat gegeven.

LEEUWARDEN den 1 April. Door het bedanken van ds. *van Heijst*, th. doct. en pred. te Gouda, is op gisteren door den grooten Kerkeraad der Ned. Hervormde Gemeente alhier, ter vervulling van de vakature, veroorzaakt door het emeritaat van ds. *van der Boon Mesch*, weder gemaakt het volgende twaalfstal van predikanten: *De Voogd*, pred. te Neder-Langbroek; *Dermout*, th. doct. te Schiedam; *Dumans*, te Edam; *Harencarspel*, te Voorschoten; *Eldik Thieme*, te Waddingsveen; *Kok*, te Gorinchem; *de Kanter*, te Brielle; *Stetterogge*, te Valkenburg; *Huguenin*, te Tjallebert; *Timmers Verhoeven*, te Hoorn; *Damsté*, te Nuis, en *Steenmeyer*, te Arnhem; en terstond dit zestal: *De Voogd*, *Dermout*, *Harencarspel*, *Kok*, *de Kanter* en *Thieme*.

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN.

Den 22 Maart is kapit. *D. J. Greve*, met het kofschip *Helena*, de Sond gepasseerd, gedestineerd naar Memel of Dantzig. Den 29sten is kapit. *P. P. Muntendam*, na herstelling der schade, weder van Wivenhoe vertrokken, gedestineerd naar La Rochelle. Den 30sten lag kapit. *H. Koops*, met het kofschip *Reina*, met ballast op den Helder zeilklaar, gedestineerd naar Dantzig, zijnde van daar bevracht naar Amsterdam. Op denzelfden dag was kapit. *J. J. Greve*, met het kofschip *de Vrede*, op den Helder zeilklaar, op avontuur naar de Oostzee.

Mengelwerk.

INVLOED DER MATIGHEIDS GENOOTSCHAPPEN IN NOORD-AMERIKA.

Toen in de Vereenigde Staten de hervorming der matigheid het eerst begon ingang te vinden, telde men onder deszelfs bewoners niet minder, dan drie of vier millioenen sterke drank-drinkers; en daar van al degenen, die zich aan de afschuwelijke gewoonte van drankgebruik overgaven, niet minder, dan een uit de tien tot onmatigheid overslaat, zoo bevonden zich op dat tijdstip onder de bevolking tusschen de drie en vier hondduizend dronkaards. Men heeft berekend, dat in de Vereenigde Staten 400,000 cigaarrookers zijn, die jaarlijks voor de som van 900,000 dollars aan rook weglazen, voorts 600,000 tabak- en 500,000 snuifgebruikers, makende omtrent een achtste gedeelte der bevolking, wier hebbelijkheden alzoo eene som vereischen van 7,000,000 dollars. De geesl der onmatigheid had het gansche land overheerd, elk huisgezin was daarmede besmet; — zij werden eene natie van dronkaards genoemd. — Niets kon deszelfs voortgang keeren, tot dat eindelijk de kracht der algeheele onthouding daartegen werd aangewend. En thans blijkt die kracht door de daadzaak, dat niet minder dan een vierde gedeelte van de huisgezinnen der natie, en waarschijnlijk de helft derzelven in iederen Staat, zich door dit beginsel van volmaakte onthouding tegen de verderfelijkheden der onmatigheid heeft gevrijwaard. Het eerste matigheids-gezelschap vormde zich in Massachusetts in het jaar 1826, en dit voorbeeld werd spoedig door al de Staten gevolgd en bragt eene wonderlijke hervorming onder de massa der bevolking te weeg. In den Staat New-York alleen bestaan er omtrent achthonderd. Den werkliden wordt door hunne meesters niet langer sterken drank vergund, en echter verrigten zij hunnen arbeid even blijmoedig. Zeer vele sterkedrank-stokers hebben hunne branderijen gesloten of tot andere einden ingerigt. Doch de meest verbazingwekkende verandering dezer hebbelijkheid wordt onder de zeelieden aangetroffen, zoodat op dit oogenblik ongeveer 400 vaartuigen uit verschillende havens der Unie zijn uitgezeld, zonder eenigen sterken drank hoegenaamd aan boord medegenomen te hebben, terwijl de matrozen zich slechts met een kop warme koffij vergenoegen. Het is opmerkelijk, dat deze toenemende matigheid oogenblikkelijk door de vermindering in de assurantie-premiën is gevolgd, hebbende vele kantoren de assurantie vijf percent verminderd voor schepen, welke zonder sterken drank in zee gaan. Ook de soldaten hebben bij hunne medebroeders de zeelieden niet achter willen staan. Bij vele korpsen wordt de uitdeeling van jenever, op last van den President der Vereenigde Staten, alreeds gestaakt, en raadt het departement van oorlog sterk aan, geheel daarmede op te houden. Van omtrent 600 veroordeelde gevangenen in Albany waren 450 dronkaards; en 350 andere werden door den invloed van sterken drank tot het plegen van

Indijf aangezet. De aanvoer van buitenlands gedistilleerd te New-York gedurende een jaar vertoont eene vermindering van 53 percent; ook het binnenlands gedistilleerd neemt sterk af, waardoor de gemeente eene besparing ondervindt van bijna twee millioenen dollars.

VERVOLG en SLOT van het uittreksel uit het Geschiedkundig onderzoek over de voortbrenging en het gebruik der edele metalen, door JACOB, geplaatst in deze Courant van den 24 Maart 1835.

Zeventiende Eeuw.

Hoe meer wij het tijdperk onzer tegenwoordige geschiedenis naderen, zoo veel te zekerer worden de opgaven omtrent de hoeveelheid der in omloop zijnde edele metalen en de prijzen der levensmiddelen. Gedurende de 17de eeuw werd uit de mijnen voor ongeveer 218 millioenen guldens waarde aan goud en zilver in omloop gebracht. De handel naar de Indiën was toen nog niet zeer uitgebreid, en men mag aannemen, dat zij, even als in de vorige eeuw, aan Europa slechts een tiende van hare edele metalen onttrok. Hiertegen vermeerderde zich het aantal van goud- en zilvermeden, juweliers, enz., welke zeker ook niet minder, dan een vijfde van het voorhanden zijnde goud en zilver verbruikten. Daarenboven waren al de Europeesche volken niet meer in bestendigen oorlog; niet meer stonden gedurig steden tegen steden en edelen tegen edelen op, om elkander uit te plunderen en te vermoorden, maar de oorlogen werden van tijd tot tijd regelmatig en de krijgsmacht werd verbeterd; zoodat men op eenigen afstand van de tooneelen des oorlogs in tamelijke veiligheid leefde, en nog daarenboven, nu en dan, een' algemeenen vrede genoot. Onder deze omstandigheden nam de waarde in goud- en zilverwerken verbaasd toe en werd steeds algemeener! Wat intusschen van al deze tijdperken geldt, geldt ook van dit; in tijden van vrede verbruikt men veel goud en zilver tot huisraad en versierselen; in oorlogstijden, daarentegen, wordt eene grootere hoeveelheid van gemunt geld gevorderd. Neemt men nu al deze omstandigheden, even als die van de voorgaande eeuw, in aanmerking, dan blijven aan het slot van de 17de eeuw 3262 millioenen gemunt geld in omloop; derhalve 128 per cent meer, dan aan het slot van de vorige eeuw.

Het stijgen van de prijzen der levensmiddelen stond met deze vermeerdering van geld niet in gelijke verhouding. Ofschoon de opgaven der prijzen uit verschillende landen en plaatsen, gedurende deze eeuw, zeer uiteenloopen, zoo mag men echter uit al het bijeen verzamelde met eenige zekerheid besluiten, dat de middelprijzen der levensmiddelen, gedurende de 17de eeuw, ruim dertig percent hebben toegenomen. Dat die prijzen op verre na niet in gelijke verhouding met de vermeerdering van edele metalen stegen, bewijst derhalve, dat het verbruik der metalen en de vraag naar dezelve, gedurende dit tijdperk, aanzienlijk is toegenomen.

Achttiende eeuw en het begin der negentiende.

Van den jare 1700 tot aan het jaar 1809, in welk jaar de onafhankelijkheidsoorlog in Zuid-Amerika begon, hebben de mijnen bij de elfduizend millioenen guldens waarde aan edele metalen opgeleverd. De schrijver zegt, dat, gedurende dit tijdperk, de geldsom in Europa met 28 percent is vermeerderd geworden; dat er in 1809 eene som van ongeveer 4750 millioenen guldens aan gemunt geld in Europa aanwezig was; dat de toenemende Aziatische handel, gedurende dat tijdperk, twee vijfden van het ingevoerde goud en zilver heeft verslonden, en dat het overige tot goud- en zilverwerken (buiten hetgene tot munt werd gebracht) is verbruikt geworden.

Wat aangaat het stijgen der prijzen van de levensmiddelen, zoo is het merkwaardig, dat de middelprijzen, naar des schrijvers berekening, gedurende dit tijdvak, niet meer dan ruim 20 percent hebben toegenomen. Waarlijk, wanneer men de sterke vermeerdering der bevolking en de algemeene welvaart in aanmerking neemt, dan moet men zich daarover verwonderen. Immers in dit tijdperk ontstonden in Noord-Amerika groote Staten; vele volken hebben aanzienlijke vorderingen in beschaving gemaakt; krachtig heeft zich in geheel Europa de bevolking vermenigvuldigd; in Engeland, bij voorb., zeventig percent. Daarbij is het aantal van fabrieken en trafijken gedurig toegenomen, en handel- en volkenverkeer heeft zich meer en meer uitgebreid. Men zoude derhalve hieruit afleiden, dat de middelprijzen der levensmiddelen hooger moesten geweest zijn, althans met de vermeerdering van het geld in gelijke verhouding gestaan hebben.

Dit is echter zoo niet, zegt onze schrijver; en om de hooge prijzen der levensmiddelen, welke sedert 1789 hebben plaats gehad, te verklaren, moet men vooral niet uit het oog verliezen, dat, ten gevolge der Fransche revolutie, eene verbaasde groote hoeveelheid van goud- en zilverwerken, de vruchten der plundering in bijna geheel Europa, in klinkende munt herschapen is geworden. De Fransche en andere uitgewekenen leefden van hunne kostbaarheden; zoodat door dit alles eene verbaasde hoeveelheid geld in omloop geraakte. Daarbij werden weinige kostbaarheden aangekocht; want men kan in het algemeen aannemen, dat revolutiën en oorlogen tien families verarmen tegen eene te verrijken. Menige staat moest, nadat de oorlog zijne kassen geleidigd had, tot andere middelen toevlugt nemen; en zoo ontstond papiergeld in plaats van klinkende munt. Door dit schijn-geld, dat men naar willekeur kan vermenigvuldigen, wordt de waarde van het geld in het algemeen vermindert. Dit alles te zamen genomen stelt ons in staat, om de gronden te leeren kennen, welke de aanleidende oorzaken der hooge prijzen van de levensmiddelen sedert den jare 1789 zijn geweest, en den vulkaan te vermoeden, op welken menig eerlijk huisvader zonder erg zijn tijdelijk geluk bouwt.

De tegenwoordige tijd sedert het jaar 1809.

Met het jaar 1809 verschijnt een geheel nieuw financieel tijdperk. Tot aan dien tijd had de opbrengst der Zuid-Amerikaansche bergwerken gedurig toegenomen; doch met dien opstand der Spaansche Koloniën is van daar de toevloed van edele metalen gedurig meer vermindert. De rijkste mijnen, zoo als die van Valencia, werden onder water gezet; en niettegenstaande de verbaasde moeie van vreemde ondernemers, heeft geheel Amerika van 1809 tot 1829 niet meer dan 1009 mill. guld. waarde aan edele metalen geleverd. Ook in Europa heeft de opbrengst der bergwerken, in vergelijking van de vorige honderd en tien jaren, afgenomen; zij bedroeg in de laatste twintig jaren pas 37 millioenen guldens. Daarentegen hebben de Russische bergwerken in denzelfden tijd 250 millioenen aan edele metalen geleverd. In het geheel kwamen van 1809 tot 1829 ongeveer 1300 mill. waarde aan edele metalen nieuw in omloop. Over het gebruik van edele metalen, gedurende dit twintig-jarig tijdvak, vindt men bij onzen schrijver zeer veel wetenswaardigs, waarvan wij hier een en ander mededeelen.

Er zijn in Engeland ongeveer honderd goudslagers, welke de ter vergulding dienende goudbladen bereiden. Vele dezer goudwerkers verbruiken 16 oncen en meer goud in de week; er worden door hen jaarlijks 16,500 oncen van het fijnste goud in goudbladen verwerkt. Tot het vergulden van knopen worden jaarlijks 21,800 oncen verbruikt. Tot eene ander. Tot het vergulden van kleine koopgoederen, welke geheel of gedeeltelijk verguld worden, menigke speeltuigen en kleine koopgoederen, tot goud pletteren 2,600 oncen; tot vergulden van verbruikt men jaarlijks 31,000 oncen; tot goud pletteren 2,600 oncen; tot vergulden van porselein 5,200; en men dient daarbij in het oog te houden, dat dit goud, tot zoodanig gebruik besteed, meestal verloren gaat. Het meeste goud wordt echter tot smuk gebruikt, en sedert men heeft uitgevonden, met weinig goud deze sieraden te vergulden, zonder dat dit gezien kan worden, hebben zich deze voorwerpen diep in de lagere volksklassen uitgebreid, zoodat daarom bij de welgestelden de vraag naar echte gouden en zilveren versierselen is vermindert. Het getal der gouden uurwerken (horologiën), welke jaarlijks in Engeland gekeurd worden, bedraagt 14,700 en het geheele jaarlijksche verbruik aan goud tot deze en soortgelijke einden beloopt 407,440 oncen, bedragende eene waarde van ruim twintig millioenen guldens. Wat het zilver betreft, zoo zij het genoeg te melden, dat er jaarlijks, dooreen genomen, 240,000 zilveren horologiën in Engeland vervaardigd, en 750,000 oncen zilver voor paardentuigen verbruikt worden. In het geheel worden aldaar 3,280,000 oncen zilver, ter waarde van tien millioenen guldens, verwerkt; weshalve de waarde der edele metalen, welke tot andere einden dan tot munt gebruikt worden, eene jaarlijksche som, alleen in Engeland, bedraagt van ruim dertig millioenen guldens.

Na de verbaasde weelde in goud- en zilverwerken, ook op het vaste land van Europa, te hebben opgesomd, zegt onze schrijver, dat de hoeveelheid van gemunt goud en zilver, in de laatste twintig jaren, ongeveer een zesde gedeelte is verminderd; waarna hij vraagt: welke invloed heeft nu deze vermindering op de prijzen der koopgoederen en op de geheele maatschappelijke inrigting uitgeoefend? Deze vraag is zeer belangrijk, vervolgt hij; want de hoeveelheid van edele metalen konde zich wel eens in deze eeuw nog meer verminderen, en dan zouden daarvan de gevolgen niet te berekenen zijn! De gedurige aanwinst der bevolking, de overgang van oorlog tot vrede, de buitengewone voortgang van industrie, de menigvuldige scheikundige en werktuigkundige uitvindingen, waardoor talloze voorwerpen, zelfs buiten alle andere invloeden, goedkoop worden, maken alle berekeningen voor als nog onzeker. Er bestaat intusschen, zegt de schrijver, een punt, waaraan men zich met tamelijke zekerheid kan vasthouden; en dit punt is de landbouw, waarover hij zich aldus uitlaat: »De talrijkste klasse der burgermaatschappij bestaat uit landbouwers; hunne voortbrengselen zijn in elk opzicht verreweg de eenvoudigste, gelijksoortigste; en wanneer de edele metalen schaarscher worden, of in waarde rijzen, dan moeten zij »daarvan het spoedigste de nadeelen ondervinden; zij ondergaan de eerste verliezen, wanneer zij voor dezelfde hoeveelheid koren, vleesch, wol, katoen, suiker, enz. niet meer »het oude gewigt aan goud en zilver verkrijgen kunnen. Sedert de mijnen niet meer zoo »veel edele metalen hebben opgeleverd, en de hoeveelheid van het geld verminderd is, zijn »de landbouwers in Engeland achteruit gegaan. »Dezelfde jammerkreten verneemt men »overal in Europa, ja zelfs ook in Amerika. »Uit alle aangestelde onderzoekingen en vergeelijkingen blijkt echter, dat de vermindering in de productie der edele metalen reeds merkbare uitwerkselen ten gevolge heeft. Deze uitwerkselen werden echter pas eerst in de jaren 1818 en 1819 merkbaar; dit laat zich evenwel gemakkelijk verklaren, wanneer men in aanmerking neemt, dat de opbrengst der Zuid-Amerikaansche bergwerken aan edele metalen niet plotseling ophield, en dat zoodanige invloeden in het algemeen langzaam werken. Daarenboven maakten de oorlogen en revolutiën in latere jaren alles duurder, en openden nieuwe mijnen, doordien zij de geroofde edele metalen, in paleizen, in kerken, enz. verborgen, aan het licht bragten en in gemunt geld deden veranderen; zoo kwamen nog door de verovering van Algiers in 1830 twintig millioenen goud en zilver in omloop. (*)

(*) Aangezien de schrijver niet zegt, welke gulden of munt hij in zijne opgaven bedoelt of hoe hoog de waarde van den gulden door hem gerekend is, zoo hebben wij gemeend, de once goud en zilver van het fijnste karaat, door hem opgegeven, tegen Nederlandsche munt te berekenen; waaruit blijkt, dat de once goud belooft ruim f 49 en de once zilver ruim f 3 Nederlandsche guldens, en dat gevolglijk de door den schrijver opgegeven gulden met den Nederlandschen gulden min of meer gelijk staat (Morgenblatt für gebildete Stände. Jan. 1834.)

* De ondergeteekende, door den storm van den 23 Februarij l.l., in de nabijheid van het Zuidlaarder Meer, zijn met tighelsteenen geladen Schip verloren hebbende, heeft, op zijn daartoe gedaan verzoek, van de Edel Achtbare Heeren BURGEMEESTER en WETHOUDEREN dezer Stad goedgunstig verlof bekomen tot het doen eener KOLLEKTE, gedurende den tijd van zes dagen, langs de huizen, dezer Gemeente, ten einde op die wijze eenige vergoeding te erlangen voor de door hem gelede schade.

Hij neemt dien ten gevolge de vrijheid te berichten, dat hij met deze Kollekte zal beginnen op aanstaanden Dingsdag, den 7 April, terwijl hij zich door deze vriendelijk aanbeveelt in het meêdoogend aandenken zijner geëerde Stadgenooten.

GRONINGEN
den 2 April 1835.

HINDRIK HARMS BOOM.

KOMMISSARISSSEN OVER DE SPIJSUITDEELING AAN BEHOEFTIGEN te GRONINGEN brengen, na het eindigen hunner Winter-uitdeelingen, ter kennis van allen, die door bijdragen aan hunne menschlievende pogingen behulpzaam zijn geweest, dat zij ruim 64767 portien voedzame Spijs hebben uitgedeeld, en dat dezelve met graagte en dankbare belangstelling door de armen zijn ontvangen, waardoor deze dan ook behoorlijk gevoed zijn geworden, en voor kommer en ellende bewaard zijn gebleven.

GRONINGEN
den 31 Maart 1835.

Namens Kommissarissen voornoemd:
MUNNIKS.

De GEWONE BESLOTENE VERGADERING van het DEPARTEMENT GRONINGEN der Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen, in deze maand te houden, zal, om reden, niet op Woensdag, den 8 dezer, gelijk vroeger is aangekondigd, maar op Vrijdag, den 10 dezer, plaats hebben.

Namens het Bestuur:
L. B. LOHMAN,
Secretaris.

GEWONE MUZIK,

in de SOCIETEIT DE UITSPANNING, op ZONDAG, den 5 April 1835, des avonds te 7 uren.

* Op WOENSdag, den 8 April 1835, des avonds te half zeven, zal de Heer CARL SCHUBERT, van Hamburg, Violoncellist, de eer hebben een CONCERT te geven, in de Groote Concertzaal, in de Poelestraat. De Entrée is f 1-50.

* MEEDEN den 18 Maart 1835. Heden verlostte ontijdig van eenen welgeschapenen ZOON Vrouwe J. W. Baronnesse VAN DER DUSSEN, geliefde Echtgenooten van J. A. VAN IDEKINGE, Ontvanger van 's Rijks Belastingen te Meeden en Muntendam.

* Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER M. S. B. BRULÉ, geliefde Echtgenooten van

GRONINGEN
den 30 Maart 1835.

A. HARDI.

* Heden beviel van eenen ZOON ANNA BERTLING, geliefde Echtgenooten van J. T. OTTE.

GRONINGEN
den 30 Maart 1835.

* Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER ROELINA WICHERS, geliefde Echtgenooten van

GRONINGEN
den 31 Maart 1835.

Dr. M. J. KEISER.

* Heden morgen beviel vrij voorspoedig (ofschoon van een dood Kind) mijne geliefde Echtgenooten T. H. BOSSCHER.

VEENDAM
den 2 April 1835.

E. STEENHUISEN.

* Getrouwd te NIJMEGEN, den 31 Maart 1835:

J. PEPPINK,
2de Luit. bij het 1ste Bat. 2de Afd. Groningsche
Schutterij,
en
J. W. ROOS.

Strekken deze algemeene tevens tot bijzondere kennisgeving.

* Getrouwd:

G. PALMER HOUWERZIJL,
Predikant te Tjamsweer,
en

OUDE PEKEL-A
den 1 April 1835.

G. SMEDES.

* Heden morgen overleed, na een smartelijk lijden, in den ouderdom van 35 jaren, mijne geliefde Echtgenooten HEILTJE MENALDA, mij uit eene echt-vereening van bijna twaalf jaren vijf Kinderen nalatende.

VOORSCHOTEN
den 19 Maart 1835.

H. J. REIJERS.

Bloedverwanten en Vrienden gelieven deze algemeene ook voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

* Het Kindje, ons den 24 dezer geschonken, werd ons heden door den dood ontruikt.

GRONINGEN
den 31 Maart 1835.

J. W. HUISINGA.

Men gelieve deze algemeene voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

* Na eene ziekte van bijna zes jaren, is heden overleden onze geliefde oudste Dochter AMELIA MARIA, in den ouderdom van 23 jaren en 7 maanden.

ONDERDENDAM
den 1 April 1835.

L. O. W. VAN DER FELTZ.

* Na eene korte, doch hevige ziekte, overleed heden, in den ouderdom van ruim 46 jaren (waarvan wij 10 door eenen gelukkigen echt verbonden waren), mijne geliefde Echtgenooten GRIETJE SMIT. Ik staar, met mijn eenigste Zoon-tje, dat deszelfs groot verlies niet beseft, en met der overledene eenigen Broeder weemoedig op het zielloos overschot der ontslapene, en geef, bitter bedroefd over dit groot verlies, door deze kennis aan deelnemende Vrienden en Bekenden.

GRONINGEN
den 1 April 1835.

J. L. LOOT.

* Bij den Boekverkooper J. OOMKENS wordt heden uitgegeven en is alom verkrijgbaar gesteld:

De welgelykende in het Koper gegraveerde AFBEELDING van den Weleerw. Zeer Gel. Heer H. T. ROSKES, Predikant te Groningen, a 40 Cents. Proef-druk 55 Cents.

Bij den gemelden Uitgever zijn mede nog eenige Exemplaren te bekomen van de AFBEELDINGEN van 7 nog levende, en onderscheidene reeds overledene H. H. Predikanten dezer Gemeente.

* Bij J. OOMKENS, te Groningen, is gedrukt en wordt heden uitgegeven: STUKKEN, betreffende het ONTWERP TER AFSLUITING VAN HET REIT-DIEP, met goedkeuring van ZIJNE MAJESTEIT den KONING, uitgegeven op last van GEDEPUTEERDE STATEN der PROVINCIE GRONINGEN. In Gr. 8vo, a f 1-00.

* Als eine ausgezeichnete literarisch-artistische Erscheinung können wir die PRACHT-BIBEL,

Mit einer Vorrede vom Prälaten Dr. HUFFELL, Wovon die 1ste Lieferung so eben angekommen ist, in Wahrheit empfehlen. Zwei der trefflichsten Stahlstiche zieren dieses Heft; — Papier und Druck ist eben so prachtvoll.

Das Ganze wird aus 12 Lieferungen bestehen mit 24 Stahlstichen, wovon jede nur 60 Cents kostet.

W. VAN BOEKEREN.

* Degenen, welke iets te vorderen hebben van — of verschuldigd zijn aan de Nalatenschap van wijlen JAN HINDRIKS KLOPPENBORGH, in leven Kastelein te Schildwolde, worden verzocht, daarvan opgave of betaling te doen ten Huize van deszelfs Weduwe, te Schildwolde, of ten Kantore van den ondergeteekende, vóór den 15 April 1835.

Mr. J. D. TRESLING.

* De daarbij belanghebbenden worden bij deze door den ondergeteekende verwittigd, dat de Persoon van B. HOLTHUIS, welke als COMMISSIONNAIR voor hem is werkzaam geweest, van HEDEN af, in gezegde betrekking door hem is ontslagen en verder in geenerhande aanraking heeft gestaan of nog staat met

N. SUJCK,
Wijnhandelaar en Commissionnaire in de
Zwanenstraat, te Groningen.

Te *Groningen*, ter Boekdrukkerij van C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, in de Oude Boteringestraat. (Met *autorisatie*.)